

บทที่ ๘

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปสถานการณ์การท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อโครงสร้างเศรษฐกิจ และการพัฒนาของประเทศ โดยเป็นตัวนำรายได้เข้าประเทศ เป็นอันดับหนึ่งในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ช่วยลดการขาดดุลการค้า และก่อให้เกิดการสร้างงานขึ้นเป็นจำนวนมากในเครือข่ายของธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งทางตรง และทางอ้อม ในพื้นที่ที่มีการท่องเที่ยวและมีทรัพยากรการท่องเที่ยว หรือแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้นตั้งอยู่ ย่อมจะได้รับการพัฒนาส่งเสริมปรับปรุงให้มีความเจริญทั้งทางด้านสาธารณูปการ และสาธารณูปโภค เพื่อสนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลให้ประชากรและท้องถิ่นนั้นมีสภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ดังที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 ในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศไทย ในพื้นที่ที่มีศักยภาพที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว เพื่อรองรับตลาดท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศ ชุมพรเป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้รับ การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว

จากที่ตั้งของจังหวัดชุมพร ซึ่งอยู่เหนือสุดใน 14 จังหวัดภาคใต้ชุมพร เป็นจังหวัดแรกที่เดินทางไปถึงก่อนจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้อีก ชุมพรมีสภาพภูมิประเทศยาว แคม มีความยาวตลอดจังหวัดประมาณ 200 กิโลเมตร ชิกตะวันตกเป็นภูเขา และชีกตะวันออกเป็นชายฝั่งทะเลยาวตลอด ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จำนวนประมาณ 37 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุดจำนวน 23 แห่ง ประเภทโบราณวัตถุสถานและศาสนา 3 แห่ง และประเภทศิลปวัฒนธรรมประเพณีและกิจกรรม 11 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง 10 แห่ง ศักยภาพค่อนข้างสูง 8 แห่ง ศักยภาพปานกลาง 3 แห่ง และศักยภาพต่ำ 16 แห่ง กระจายอยู่โดยทั่วทั้งจังหวัด พร้อมทั้งจะรองรับการพัฒนาตามลำดับทั้งสิ้น

ตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพร ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวจากกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง ในภาคใต้อีก นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาเที่ยวจังหวัดชุมพรน้อยมาก

คือ ร้อยละ 0.14 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของภาคใต้ แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาจากประเทศแถบยุโรปมากที่สุด เมื่อรวมนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศแล้ว ชุมพรมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 4.0 ของภาคใต้ เป็นจำนวนที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาด ร้อยละ 12.3 ของภาคใต้ ในปี 2529 เช่นกัน นักท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพรมีอายุอยู่ในช่วง 16-35 ปีมากที่สุด ส่วนมากประกอบอาชีพธุรกิจ รับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอนุปริญญาเป็นส่วนมาก จุดประสงค์ของการเดินทางเพื่อพักผ่อนและท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประทับใจในความงามตามธรรมชาติประเภทชายหาด ทะเล เกาะ รวมทั้งสินค้าที่ระลึก การเดินทางจะมากับครอบครัวและเพื่อนมากกว่าที่จะมากับบริษัทนำเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวไทยขับรถมาเองและพักบ้านญาติ/เพื่อน ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมากับรถนำเที่ยวและพักโรงแรมเป็นส่วนใหญ่ วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศคนละประมาณ 1.28 วัน และ 1.11 วันตามลำดับ ด้านค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวไทยประมาณ 575 บาท นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ประมาณ 1,133 บาทต่อวัน

จากการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพรกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต ซึ่งเป็นจังหวัดในภาคใต้ที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าจังหวัดทั้ง 4 นั้น มีฤดูกาลท่องเที่ยวที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน มีทรัพยากรการท่องเที่ยวต่าง ๆ อาทิ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ชายหาด เกาะ ซึ่งมีความงามทางด้านสุนทรียภาพ สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้ไม่แตกต่างกันมากนัก เด่นชัดในด้านระดับการพัฒนาทางด้านสาธารณูปการ สาธารณูปโภคมากกว่า ซึ่งเป็นผลมาจากระดับการพัฒนาเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน รวมทั้งความแตกต่างของสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ในการรองรับนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดอุปสงค์ของการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดแตกต่างกัน คือ จำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด ร้อยละ 12.3 ของภาคใต้ จังหวัดชุมพรมีส่วนแบ่งตลาดเพียง ร้อยละ 4.0 ของภาคใต้เท่านั้น และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมมาเที่ยวชุมพรน้อยมาก คือ ร้อยละ 0.14 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมดของภาคใต้ แต่นิยมไปเที่ยวจังหวัดภูเก็ตและสุราษฎร์ธานีเป็นส่วนใหญ่คือ รวมกันประมาณ ร้อยละ 30.3 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมดของภาคใต้ วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตสูงที่สุด คือ 5.15 วัน จังหวัดชุมพรมีวันพักเฉลี่ยเพียง 1.27 วัน เท่านั้น

นักท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานีและภูเก็ต เป็นนักท่องเที่ยวที่มาจาก กรุงเทพมหานคร เป็นส่วนใหญ่ พาหนะที่ใช้ในการเดินทางส่วนมากคือ รถโดยสารประจำทาง และขับรถไปเอง ส่วนจังหวัดชุมพรนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไปกับรถนำเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศพักค้างคืนที่โรงแรม เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยจะขับรถไปเองและพัก ค้างคืนบ้านญาติ/เพื่อน เป็นส่วนใหญ่

จะเห็นได้ว่าจังหวัดชุมพรอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครมากกว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานีและภูเก็ต แต่เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ใกล้กรุงเทพมหานครมากที่สุด ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดทั้งสี่นั้นมาจากกรุงเทพมหานครจากการได้เปรียบและเสียเปรียบของที่ตั้ง จังหวัดชุมพรดังกล่าว ก็มีได้ทำให้สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดตื่นตัว เหมือนจังหวัด สุราษฎร์ธานี หรือภูเก็ต รวมทั้งประจวบคีรีขันธ์ด้วย อันเนื่องมาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ได้ จากการศึกษา ต่อไปนี้

ผลที่ได้จากการศึกษา

1. สภาพภูมิประเทศของจังหวัด ซึ่งมีความแคบและยาวโดยมีความยาวตลอดจังหวัด 200 กิโลเมตร กว้างประมาณเพียง 30 กิโลเมตร แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ซึ่งเกิดจาก ธรรมชาติ ได้แก่ ถ้ำ น้ำตก ชายหาด และเกาะต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วจังหวัด ทั้งฝั่งตะวันตก และตะวันออก ของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 มีถนนแยกซ้าย-ขวา ไปยังแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ เป็นถนนลูกรัง มีความลำบาก เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในเวลาจำกัด ทำให้ไม่สามารถที่จะท่องเที่ยวได้หลาย ๆ แห่งในวันเดียวกัน จากรูปแบบของถนนระบบก้างปลา ดังกล่าว เป็นการยากในการพัฒนาให้ทั่วถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว และเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางไป ถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ แล้วก็ไม่เกิดความประทับใจเท่าที่ควร เนื่องจากยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งดึงดูดใจอื่น ๆ

2. ประชากรในจังหวัดชุมพรเกือบร้อยละ 90 ประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น สวนผลไม้ ไร่กาแฟ เป็นต้น อันก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร ส่งผลให้ ประชากรของจังหวัดมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีเท่ากับ 5,800 บาท ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของ 14 จังหวัดภาคใต้ ซึ่งเท่ากับ 5,273 บาท อันอาจเป็นมูลเหตุหนึ่งที่ประชาชนไม่ค่อยมีส่วนร่วม

ด้านการท่องเที่ยว นัก เช่น การทำสินค้าที่ระลึกจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว เพื่อเป็นรายได้เสริม หรือการ เสนอบริการด้านอื่น ๆ แก่นักท่องเที่ยว

3. การสาธารณสุขภาค สาธารณูปการ ของจังหวัดชุมพร ได้มาตรฐานเฉพาะใน เขตเทศบาล สุขาภิบาล อันได้แก่เทศบาลเมืองชุมพร และเทศบาลตำบลหลังสวน ซึ่งเป็นแหล่ง กระจุกตัวของไฟฟ้า น้ำประปา การกำจัดขยะ สถานบริการด้านสาธารณสุข โรงพยาบาล ตลาด ร้านค้า สถานบริการอื่น ๆ ในขณะที่ตามอำเภอและพื้นที่รอบนอก ซึ่งเป็นที่ตั้งของ แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง ยังขาดบริการทางด้านนี้ที่จะให้แก่ราษฎรในพื้นที่ รวมทั้งนักท่องเที่ยว ที่ไปเที่ยวด้วย

4. ชื่อเสียงของจังหวัดชุมพรในด้านการท่องเที่ยว ยังไม่แพร่หลาย การประชาสัมพันธ์ โฆษณายังน้อยมาก ดังจะเห็นได้จากจำนวนห้องพักของโรงแรมในปัจจุบัน สามารถรองรับ นักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นในอีก 1.0 ปีข้างหน้าได้อย่างพอเพียง คือ มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวจังหวัด ชุมพร และพักโรงแรมน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเดือน สิงหาคม-พฤศจิกายน มีอัตรา การเข้าพักเฉลี่ยน้อยที่สุด

5. ในด้านอุปสงค์และตลาดการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยในจังหวัดชุมพรน้อยมาก คือ เพียง 1.28 วัน และ 1.11 วัน ตามลำดับ และการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 575 บาท และ 1,133 บาท ตามลำดับ โดยนักท่องเที่ยว ชาวไทย ส่วนใหญ่เดินทางมาจากกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียงในภาคใต้ด้วยกันในขณะที่ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากยุโรป นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดชุมพร เป็นชาว ต่างประเทศเพียง ร้อยละ 0.93 เท่านั้น เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยเสียส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 99.07 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่มาเที่ยวจังหวัดชุมพร

6. จากการ เปรียบเทียบสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดชุมพร กับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต จะเห็นว่าจังหวัดชุมพรมีมูลค่าการผลิตสาขาเกษตรกรรมสูงมาก คือ อัตราส่วน ร้อยละ 52.0 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดในปี 2529 ในขณะที่ 3 จังหวัดดังกล่าว มีมูลค่าการผลิตสาขาเกษตรกรรมสูง เป็นอันดับหนึ่งของจังหวัดเช่นกัน คืออัตราส่วนร้อยละ 57.76 45.37 และ 19.85 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนั้น ๆ ในปี 2529 ตามลำดับ ส่วนมูลค่า การผลิตสาขาบริการของจังหวัดชุมพรมีอัตราส่วนเพียง ร้อยละ 9.3 ในขณะที่จังหวัดภูเก็ตมีอัตรา

สูงที่สุดประมาณ ร้อยละ 19.69 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด และจากผลรวมของโครงสร้างเศรษฐกิจสาขาการไฟฟ้า-ประปา และการขนส่งคมนาคม จะเห็นว่าจังหวัดชุมพรด้อยกว่าจังหวัดภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อบุคคลแล้ว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์สูงที่สุด รองลงมาคือ ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี แม้ว่ารายได้เฉลี่ยต่อบุคคลของจังหวัดชุมพรจะสูงกว่าระดับภาคแต่ก็น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับสามจังหวัดดังกล่าว ซึ่งจากโครงสร้างเศรษฐกิจข้างต้นจะเห็นได้ว่าระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของจังหวัดชุมพรอยู่ในระดับปานกลาง คือด้อยกว่า 3 จังหวัดดังกล่าว ซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดย่อมส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันด้วย

ผลที่ได้จากการศึกษาดังข้างต้นนี้สมควรนำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร

เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร ดำเนินไปในรูปแบบโดยมีทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม และคล้อยตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 จึงสมควรที่จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และ กลยุทธ์ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร

1.1 เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวในจังหวัดให้เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

1.2 เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม รวมทั้งสาธารณูปโภค สาธารณูปการของจังหวัด

1.3 เพื่อให้ประชาชน เกิดความรู้สึกรักภูมิใจในจังหวัดชุมพร

2. เป้าหมาย

เป้าหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร ได้แก่

2.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของจังหวัดควรเพิ่มในอัตรา ร้อยละ 4.0 ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ได้คาดการณ์ไว้ จากแนวโน้มของจังหวัดชุมพร ฉะนั้นจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย จากจำนวน 196,457 คน ในปี 2529 ควรจะเพิ่มเป็น 239,018 คน ในปี 2534 ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศควรจะเพิ่มขึ้นในอัตรา ร้อยละ 5 ต่อปี ตามที่กำหนดไว้ในระดับชาติ เพราะถึงแม้ว่านักท่องเที่ยวต่างประเศจะเป็นเป้าหมายรองแต่ก็เป็นเป้าหมายที่มีความสำคัญต่อรายได้จากการท่องเที่ยว ฉะนั้นจะมีนักท่องเที่ยวประมาณ 2,361 คน ในปี 2534

2.2 ให้ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างประเศไม่ต่ำกว่า 5.5 วัน เพื่อให้เท่ากับอัตราที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติในแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 และให้ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จาก 1.28 วัน เป็น 2.64 วัน (ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยในภาคใต้ ปี 2530)

2.3 เพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวต่างประเศในอัตราเฉลี่ยปีละ 6.5 เพื่อให้เท่ากับอัตราที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติในแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 และเพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอัตราเฉลี่ยปีละ 3.3 (จากการคำนวณเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวต่างประเศ)

3. นโยบาย

การดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น มีแนวทางหรือนโยบายรวมทั้ง โครงการดังนี้

3.1 ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง โดยให้เป็นจุดแวะพักกลางทาง หรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวอยู่แล้ว

3.2 สนับสนุนภาคเอกชน ให้มีการลงทุนสร้างสถานบริการ และสิ่งบันเทิง
 เริงรมย์ เพื่อ เสริมศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด

3.3 ส่งเสริมให้มีการจัดทำสินค้าที่ระลึกที่จะสามารถเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด
 หรือของแหล่งท่องเที่ยวในนั้น ๆ เพื่อจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว และเป็นการเสริมรายได้ให้แก่
 ประชาชนด้วย

3.4 จัดให้มีการรวมกลุ่มผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัด
 เพื่อการปรับปรุง และช่วยกันแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน

3.5 ส่งเสริมให้มีการจัดประชุม สัมมนา เพิ่มมากขึ้นในจังหวัดชุมพร

3.6 ส่งเสริมและสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่ประชาชนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมและ
 ส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวในจังหวัด

3.7 สนับสนุนให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งในภาค
 รัฐและเอกชน เพื่อการนำไปวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

แนวทาง หรือกลยุทธ์

แนวทางหรือกลยุทธ์ซึ่งแยกออกได้ดังนี้

- การบำรุงรักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยการ

1. วางมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงการพัฒนาควบคู่ไป
 กับการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม เดิมให้มากที่สุด

2. มุ่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้นิยมไปเที่ยวมากที่สุด ตามลำดับก่อนหลัง
 โดยคำนึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว ในด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
 และคำนึงถึงผลกระทบต่อประชาชนเจ้าของพื้นที่ รวมทั้งสภาพแวดล้อม เดิมด้วย

3. ให้ชาวท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการบำรุงรักษา
 ในเวลาต่อไป

4. วางมาตรการในการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินข้างเคียงที่จะส่งผลกระทบต่อบริเวณแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ

5. พยายามหากิจกรรมเสริมที่จะส่งผลในด้านชื่อเสียง หรือ ความน่าสนใจให้แก่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมทั้งการจัดงานประเพณีและเทศกาลประจำปีของจังหวัด

- การพัฒนาบริการท่องเที่ยว โดยการ

1. ให้มีการอบรมสัมมนาผู้ประกอบการ และผู้เกี่ยวข้องในการท่องเที่ยวในการที่จะเสนอบริการและสร้างความประทับใจที่ดีแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ

2. เสนอแนะให้มีการสร้างสรรค์ สินค้า หรือหัตถกรรมพื้นบ้าน เพื่อเป็นสินค้าของที่ระลึกที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานแก่นักท่องเที่ยว

3. จัดให้มีการประกวด และให้รางวัลแก่ผู้ที่เสนอบริการที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานในบริการประเภทต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว เช่น สถานที่พัก ร้านอาหาร สินค้าที่ระลึก ในอันที่จะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาบริการนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

4. วางมาตรการในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้แก่นักท่องเที่ยว โดยบริการของตำรวจท่องเที่ยว และประชาชนท้องถิ่น รวมทั้งผู้เสนอบริการในการนำเที่ยวต่าง ๆ

- การส่งเสริมการตลาด

1. จัดให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ งานเทศกาลที่สำคัญของจังหวัด เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากแหล่งต่าง ๆ มาเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทย จากกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียงในภาคใต้ พร้อมทั้งแนะนำแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดด้วย

2. จัดให้มีกิจกรรม คำน้ำ และตกปลา เพื่อชมความงามใต้ทะเล ตามเกาะต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร แก่ผู้สนใจทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ

3. จัดสร้างไฮด์ทึคณูปกรณ์ ความงามใต้ทะเลเผยแพร่แก่ผู้สนใจกิจกรรมคำน้ำให้เกิดความเข้าใจ อยากที่จะมาสัมผัสด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัดชุมพร

เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพรสามารถดำเนินไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมาย และนโยบายที่กำหนดไว้ โดยอาศัยแนวทางหรือกลยุทธ์ต่าง ๆ นั้น แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจึงเป็นเงื่อนไขที่สำคัญ ในที่นี้ ขอเสนอแนะแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด โดยแบ่งพื้นที่ในการพัฒนาออกเป็น 4 กลุ่มโดยคำนึงที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตามการรวมตัวกันในพื้นที่ และศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมทั้งความพร้อมในการรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทั้ง 4 กลุ่มนั้น จะต้องพัฒนาตามลำดับก่อน-หลังตามความสำคัญ กล่าวคือ ให้แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่ม B ซึ่งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองชุมพร และเทศบาลเมืองชุมพร มีความสำคัญมากที่สุด สมควรได้รับการพัฒนาให้สมบูรณ์ก่อนแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากคำนึงถึงข้อจำกัดของงบประมาณ และผลตอบแทนจากการลงทุนพัฒนานั้นเป็นสำคัญ การที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 4 กลุ่มไปพร้อม ๆ กัน ย่อมไม่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดีพอที่จะแข่งขันกับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดอื่น ๆ ฉะนั้นจึงมุ่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่ม B ซึ่งมีความพร้อมในการรับนักท่องเที่ยว และมีศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวสูงอยู่แล้ว เพื่อที่จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตอนกลางของจังหวัด คือ กลุ่ม C จะได้รับความสำคัญรองลงมา ตามมาด้วยกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว กลุ่ม A และ D ตามลำดับ ทั้งนี้อาจแบ่งระยะเวลาของการพัฒนาออกเป็น 3 ช่วง คือ ในช่วงระยะสั้นประมาณ 1-3 ปี มุ่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่ม B ให้สมบูรณ์ก่อน และในช่วงนั้นก็รายได้จากแหล่งเที่ยวนั้นมาปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกลุ่ม C, A และ D ในช่วงเวลา 3-5, 5-10 และ 10-15 ปี ตามลำดับ เพื่อให้ได้ตลาดการท่องเที่ยวกระจายทั่วทุกพื้นที่ในจังหวัดชุมพร

1. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกลุ่ม B

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีกระจุกตัวของแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงอยู่มากที่สุดจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ หาดทรายรี อ่าวทุ่งวัวแล่น เกาะมัดตรา และกิจกรรมการดำน้ำชมปะการังบริเวณเกาะง่ามใหญ่ และเกาะจร๊ะเข้ แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้แม้ว่าจะมีศักยภาพสูงที่สุดในจังหวัด แต่เมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวใน

จังหวัดภูเก็ต หรือสุราษฎร์ธานี ก็ยิ่งด้อยกว่ามากในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การคมนาคม รวมทั้งชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ฉะนั้นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ได้แก่

- กำหนดให้ศาลกรมหลวงชุมพรฯ ทาดทรายรี และอ่าวทุ่งวัวแล่น เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของกลุ่ม โดยมีหาดทรายครภาพ และปากน้ำชุมพร เป็นแหล่งท่องเที่ยวรอง และแห่งอื่น ๆ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม
- ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักผังเมือง กรมที่ดิน และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในการเสริมสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไม่ให้ถูกบุกรุกจากพื้นที่ข้างเคียง
- จัดสร้างหรือปรับปรุงสถานที่พักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง และส่งเสริมเอกชนในการลงทุนสร้างสถานบันเทิงเริงรมย์ ยามกลางคืน เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมีกิจกรรม และมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยในจังหวัดให้สูงขึ้น
- ในแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เกาะต่าง ๆ เช่น เกาะมัดตรา เกาะง่ามใหญ่และเกาะจระเข้ ให้มีการประชาสัมพันธ์โฆษณาเสนอบริการเรือโดยสาร และอุปกรณ์ในการดำน้ำชมปะการัง และการตกปลา พร้อมทั้งอุปกรณ์กางเต็นท์พักแรมบนเกาะด้วย
- ส่งเสริมให้มีการทำหัตถกรรม ของที่ระลึก จากพืชพันธุ์ในท้องถิ่น เช่น มะพร้าว หรือ ผลิตภัณฑ์ทางทะเล ให้มีคุณภาพ และรูปแบบที่มีประโยชน์ใช้สอย สนองความต้องการของนักท่องเที่ยวจำหน่ายในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อให้รายจ่ายของนักท่องเที่ยวในพื้นที่สูงขึ้น
- กำหนดแนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แหล่งท่องเที่ยวเที่ยวในกลุ่ม B ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ อาทิ ชายหาด เกาะต่าง ๆ จึงควรวางแนวทางการพัฒนาการใช้ที่ดินหลัก ดังนี้

1. จัดระเบียบกลุ่มร่มใบจาก พร้อมเก้าอี้ บริเวณหาดทรายรี ให้มีระยะถอยร่นจากหาดทรายมากขึ้น

2. แยกกิจกรรมบ้านพัก และส่วนบริการต่าง ๆ บริเวณอ่าวทุ่งวัวแล่น ไม่ให้รบกวนกิจกรรมของหาด เพื่อให้หาดทั้งหมดมีสภาพแวดล้อมดีขึ้น

3. จัดให้มีทางเดินเลียบหาดต่าง ๆ จะเป็นการกระจายนักท่องเที่ยวให้สามารถใช้หาดได้เต็มที่

- กำหนดแผนงานและโครงการต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสม (รายละเอียดแสดงในตารางที่ 8.1)

2. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกลุ่ม C

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งสิ้น 6 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง 2 แห่ง คือ หาดอรุโณทัย และวัดถ้ำขวัญเมือง แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพปานกลาง 2 แห่ง ได้แก่ หมู่บ้านประมง อ่าวมะม่วง และถ้ำธารลอดใหญ่, น้อย และแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเกาะอีก 2 แห่ง ซึ่งมีศักยภาพต่ำ แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ดีกว่าแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มแรก ในด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากสภาพถนนที่ไม่ได้มาตรฐาน และระยะทางจากถนนใหญ่เข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวมัน ๆ ต้องใช้เวลาเดินทางนานพอสมควร แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ได้แก่

- กำหนดให้หาดอรุโณทัย และวัดถ้ำขวัญเมืองเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของกลุ่ม และมีแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม

- พัฒนาประเภทที่พักในแหล่งท่องเที่ยวหลัก คือหาดอรุโณทัยให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมการตกปลา บริการเรือโดยสารนำชมเกาะที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง และเสริมสร้างสาธารณูปการ สาธารณูปโภค สำหรับนักท่องเที่ยวให้พร้อม เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวพักค้างคืน

- สนับสนุนให้มีการจำหน่ายของที่ระลึกและผลิตภัณฑ์จากทะเลที่มีคุณภาพ และรูปแบบที่น่าสนใจแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

- มุ่งพัฒนาเส้นทางคมนาคม จากถนนเพชรเกษมแยกไปยังแหล่งท่องเที่ยวสองข้างทาง เช่น แยกไปถ้ำธารลอดใหญ่ ถ้ำธารลอดน้อย หมู่บ้านประมงอ่าวมะม่วง เป็นต้น ในขณะที่รอรับการพัฒนา ควรมีการปรับสภาพเพื่อให้อยู่ในระดับใช้งานได้

- กำหนดแนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่ม C ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ การวางแผนทางการพัฒนาในด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. อนุรักษ์สภาพเดิมของวัดถ้ำขี้วัว เมืองไว้ โดยเน้นการจัดภูมิสถาปัตยกรรม โดยเฉพาะบริเวณจอดรถของนักท่องเที่ยว ไม่ให้รบกวนบริเวณ ภูมิ และส่วนของสงฆ์

2 จัดระบบการระบายน้ำ และการกำจัดขยะของชุมชนหมู่บ้านประมง อ่าวมะม่วงให้ได้มาตรฐาน

3. การจัดบ้านพัก บังกะโล บริเวณชายหาดอรัญไทร และ เกาะต่าง ๆ ควรผนึกกัน เป็นกลุ่มใหญ่ ตามความเหมาะสม โดยคำนึงขีดความสามารถในการรับนักท่องเที่ยว เนื่องจากต้องการอนุรักษ์สภาพสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมิให้ถูกทำลายมากลงไปกว่าเดิม

- กำหนดแผนงานและโครงการต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสม (รายละเอียดแสดงในตารางที่ 8.1)

3. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกลุ่ม A

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้อยู่ในเขตพื้นที่ตอนบนของจังหวัดชุมพรซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีทั้งสิ้น 7 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง 3 แห่ง ได้แก่ ถ้ำรับร่อ วนอุทยานน้ำตกกะเปาะ และกิจกรรมดำน้ำชมปะการังบริเวณเกาะไข่ แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ โดยรวมแล้ว ยังขาดความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว เช่น สถานที่พักค้างคืน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แม้ว่าการคมนาคม เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ค่อนข้างสะดวก เนื่องจากที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากถนนใหญ่มากนัก แต่ก็ไม่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวเท่าใด อาจเป็นด้วยสาเหตุที่แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากกว่าจึงสกัดกั้นการ เดินทางของนักท่องเที่ยวที่จะมายังแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่ม A ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกัน และเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทเดียวกัน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จึงสมควรเร่งพัฒนาให้มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ สร้างความเด่นขึ้นมาเฉพาะตัว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังนี้

- กำหนดให้วนอุทยานน้ำตกกะเปาะ และกิจกรรมค้ำน้ำชมปะการังบริเวณ เกาะไข เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของกลุ่ม โดยมี ถ้ำรับร่อ และหาดบางมูล เป็นแหล่งท่องเที่ยวรองและแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม

- เร่งโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มีกิจกรรม เดินป่าในวนอุทยานน้ำตกกะเปาะ ในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ให้มีกิจกรรมค้ำน้ำชมปะการังในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจ ทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ โดยสนับสนุนให้เอกชนเสนอบริการให้ เช่าอุปกรณ์การค้ำน้ำที่ได้มาตรฐาน แก่นักท่องเที่ยว

- วางแผนการท่องเที่ยวโดยรวมมีกับบริษัทนำเที่ยวให้นักท่องเที่ยวที่มา เที่ยว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แวะมา เที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ก่อนที่จะเดินทางกลับกรุง เทพมหานคร (แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวหลักของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

- กำหนดแนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่ม Aสมควรได้รับการวางแผนทางการพัฒนาในด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. จัดบริเวณพื้นที่บ้านพักแรม บึงกาโล ในวนอุทยานน้ำตกกะเปาะ ควรผนึกกันเป็นกลุ่มใหญ่ ตามความเหมาะสม และกันด้วยพื้นที่ป่า ส่วนพื้นที่ค่ายพักแรม เช่น เตินท์ ซึ่งมีลักษณะสงบเงียบ ความหนาแน่นต่ำ ควรจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวไม่ให้มากเกินไป ได้แก่ บริเวณหาดบางมูล เกาะไข และเกาะพิทักษ์

2. วางมาตรการการใช้ที่ดินบริเวณน้ำตกห้วยยอ ไม่ให้ถูกรบกวนจากพื้นที่อยู่อาศัยของชาวบ้านข้างเคียง ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพน้ำของน้ำตก และภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว

3. บริเวณเกาะไข ซึ่งมีแนวปะการังที่สวยงาม ควรมีการวางมาตรการที่เด็ดขาด เพื่ออนุรักษ์สภาพแวดล้อม และการถูกทำลายจากการจอดเรือของชาวประมง

4. ปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณ ถ้ำรับร่อ ให้มีสภาพที่เหมาะสมในการรองรับนักท่องเที่ยว และไม่ให้อุณหภูมิหรือทำลายสภาพเดิมลงไปอีก โดยจัดหรือกันแนวทางเดินภายใน ถ้ำไว้สำหรับนักท่องเที่ยว

- กำหนดแผนงานและโครงการต่าง ๆ (รายละเอียดแสดงในตารางที่ 8.1)

4. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกลุ่ม D

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้อยู่ในเขตพื้นที่ตอนล่างสุดของจังหวัดชุมพร ในเขตพื้นที่อำเภอหลังสวน กิ่งอำเภอทุ่งตะโก ซึ่งมีพื้นที่อยู่ใกล้กับจังหวัดสุราษฎร์ธานี แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีทั้งสิ้น 3 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง ปานกลาง และต่ำ อย่างละ 1 แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติคลองเพรา ถ้าเขาเกรียบ และ วัดถ้ำเขาเงิน ตามลำดับ แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ โดยรวมแล้ว ยังมีความค้อยในการคมนาคม เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ เนื่องจากสภาพถนนที่ไม่ได้มาตรฐาน และขาดความพร้อมต่าง ๆ ในการรองรับนักท่องเที่ยว เช่น สถานที่พัก ร้านอาหาร เครื่องดื่ม ร้านขายของที่ระลึก และป้ายชี้ทาง เป็นต้น แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ได้แก่

- กำหนดให้อุทยานแห่งชาติคลองเพรา เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของกลุ่ม และมีแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม
- เพิ่มกิจกรรมระหว่างการเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งไปอีกแหล่งท่องเที่ยวหนึ่ง โดยการจัดให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับชาวบ้านท้องถิ่นที่มีอาชีพการเกษตรกรรม ไร่กาแฟ สวนผลไม้ เช่น เงาะ มังคุด ทุเรียน โดยมีการแวะชม และเก็บผลไม้ได้ มีการคิดค่าบริการเพิ่มพิเศษ ช่วยสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร เป็นการสร้างความประทับใจให้แก่ นักท่องเที่ยวและชาวท้องถิ่น และเป็นการเสริมสร้างชื่อเสียงในด้านผลไม้ และกาแฟให้แก่ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
- แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รอรับการพัฒนาเป็นลำดับหลัง ฉะนั้นระหว่างที่รอรับการพัฒนานี้ จึงสมควรอนุรักษ์และรักษาสภาพแวดล้อมให้คงอยู่ มิให้ถูกทำลาย มากลงไปกว่าเดิม
- กำหนดแนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่ม D สมควรได้รับการวางแผนทางการพัฒนาในด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. แนวทางการใช้ที่ดิน ให้มีการรวมกลุ่มบ้านพัก บริเวณอุทยานแห่งชาติ คลองเพราให้เป็นสัดส่วน จัดทางเดินภายในบริเวณอุทยานแห่งชาติไว้สำหรับนักท่องเที่ยว และ กำหนดขอบเขตด้วยเครื่องหมายระหว่างพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ป่าสงวน กับพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว

2. ปรับปรุงภูมิสถาปัตยกรรม เสริมสร้างบรรยากาศเพื่อการท่องเที่ยว และลด ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว บริเวณถ้ำเขาเงิน และถ้ำเขาเกรียบ โดยกันบริเวณ แยกสัดส่วนกิจกรรมของนักท่องเที่ยวไม่ให้อักรบกวนส่วนในการปฏิบัติของสงฆ์

- กำหนดแผนงานและโครงการต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสม (รายละเอียด แสดงในตารางที่ 8.1)

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานเทศกาลประเพณี

ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวกำลังได้รับการพัฒนาอยู่นั้น แหล่งท่องเที่ยวอีกประเภทคือ ศิลปวัฒนธรรม งานประเพณี และกิจกรรม ซึ่งไม่มีที่ตั้งหรือบริเวณเฉพาะ เช่น แหล่งท่องเที่ยว อื่น ได้แก่ งานเทศกาลประเพณี วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น ก็สมควรได้รับการฟื้นฟู พัฒนา และอนุรักษ์ไว้ เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจ และสร้างความประทับใจในด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ โดยการพิจารณาให้จัดงานเทศกาลประเพณี ดังกล่าวให้สอดคล้องกับฤดูกาลท่องเที่ยวของจังหวัด และมีการเผยแพร่โฆษณาประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวมาเยือนชมพรวจำนวนเพิ่มขึ้นในช่วงต่าง ๆ ดังนี้

1. ช่วงที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากที่สุด โดยพิจารณาจากอัตราการเข้าพักเฉลี่ย รวมที่พักประเภทต่าง ๆ อยู่ในช่วงเดือน มีนาคมและเมษายน

- ให้มีการฟื้นฟู และจัดงานเทศกาลประเพณี เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และ เป็นการรักษาประเพณีวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีชักพระ เดือน 5 การเล่นส่บ้า และงานขึ้นถ้ำบ้านรับร่อ เป็นต้น โดยให้จังหวัด และเทศบาลเมือง ชุมพร เทศบาลตำบลหลังสวน และองค์กรเอกชน ร่วมมือกันจัดขึ้น และหาสถานที่ที่สามารถ สร้างความประทับใจและมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว อาทิ บริเวณศาลากลาง จังหวัด หรือในเขตเทศบาล

- พร้อมทั้งมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้นักท่องเที่ยวจากจังหวัดอื่น ๆ และชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยว

2. ช่วงที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวปานกลาง คือในเดือน ธันวาคม มกราคม และ กุมภาพันธ์ อีกช่วงในเดือน พฤษภาคม และมิถุนายน

- ต้องมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มากกว่าในช่วงแรก ในการจัดงาน เทศกาลที่สำคัญ อาทิ งานวันกาแฟสวี งานทำบุญตามประเพณีสงกรานต์ปีใหม่ ประเพณีตรุษจีน และประเพณีทำบุญวันวิสาขบูชา

- จัดให้มีกิจกรรมเสริมในแต่ละเทศกาล เช่น จัดประกวดธิดากาแฟสวี จัดให้มีการแสดงแสง สี เสียง เกี่ยวกับประวัติศาสตร์จังหวัดชุมพร หรือเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ของจังหวัด เป็นต้น

3. ช่วงที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวน้อยอยู่ในช่วงเดือน กรกฎาคม-พฤศจิกายน ซึ่งเป็นช่วงฤดูฝน

- การจัดเทศกาลประเพณีในช่วงนี้จึงต้องเน้นหนักและลงทุนสูงกว่าในช่วงอื่น ๆ เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวมากขึ้น ซึ่งนักท่องเที่ยวทั่วไปจะไม่นิยมมาเที่ยวในช่วงฤดูฝน ซึ่งเป็นอุปสรรคและอันตรายในการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ดังนั้น การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงสมควรมุ่งเน้นในการจัดเทศกาลประเพณีทดแทนแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ งานประเพณีที่สำคัญ เช่น งานเกษตรชุมพร งานผลไม้หลังสวน และงานเทิดพระเกียรติกรรมหลวงชุมพรฯ โดยใช้สถานที่จัดงานให้เหมาะสมสะดวกในการเดินทาง และเดินเที่ยวชมในบริเวณงาน เช่น บริเวณศาลากลางจังหวัด เป็นต้น

- มุ่งโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มากที่สุด เพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวงานดังกล่าว

- จัดให้มีกิจกรรมเสริมในแต่ละเทศกาล เช่น การประกวดสาวงามชุมพร การจัดแสดงแสง สี เสียง ในงานเทิดพระเกียรติกรรมหลวงชุมพรฯ

- ร่วมมือกับองค์กรเอกชน หรือ เจ้าของสถานที่พักต่าง ๆ ลดราคาค่าที่พักเป็นพิเศษ เพื่อเป็นการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวสนใจมาเที่ยวเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะแผนงานและโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

จากการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรแล้ว จึงควรจัดทำและพิจารณารายละเอียดในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว โดยการกำหนดโครงการระยะต่าง ๆ และหน่วยงานรับผิดชอบ ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ดังตารางที่ 8.1

ตารางที่ 8.1 แผนงานและโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร

แผนงานและโครงการ	หน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
แหล่งท่องเที่ยวกลุ่ม B																
1. ศาลกรมหลวงชุมพรฯ																
- จัดบริเวณให้สะอาดสวยงามและปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	=====														
- แจกหรือจำหน่ายเอกสารของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว	ททท. และจังหวัด			=====												
- จัดแสดง แสง สี เสียง ในงานประจำปี	ททท.	=====														
- จัดห้องสุขาที่สะอาดและเพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว	องค์การบริหารส่วนจังหวัด			=====												
2. หาดทรายรี																
- ปรับปรุงความสะอาดของชายหาด	องค์การบริหารส่วนจังหวัด		=====													
- จัดให้มีร้านอาหารและร้านอาหารที่ออกแบบกลมกลืนกับทัศนียภาพและเป็นระเบียบ	ททท. และองค์กรเอกชน	=====														

ตารางที่ 8.1 (ต่อ) แผนงานและโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร

แผนงานและโครงการ	หน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
- จัดให้มีร้านค้าของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว	ททท. และจังหวัด		=====														
- ให้มีบริการห้องอาบน้ำจัดที่ดูมิดชิด เรียบร้อย	องค์การบริหารส่วนจังหวัด				=====												
3. อ่าวทุ่งวัวแล่น																	
- ปรับปรุงถนนทางเข้าให้ได้มาตรฐาน	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	=====															
- พัฒนาความเป็นระเบียบของการ ใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณชายหาดให้ เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวและสภาพ แวดล้อม	ททท. และจังหวัด		=====														
- จัดบริการเรือนำเที่ยวและอุปกรณ์ดำน้ำ ที่ได้มาตรฐานแก่นักท่องเที่ยวที่จะไปยัง เกาะต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง เช่น เกาะ จระเข้ เกาะง่ามใหญ่ เกาะง่ามน้อย เกาะทะลุ	องค์กรเอกชน	=====															

ตารางที่ 8.1 (ต่อ) แผนงานและโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร

แผนงานและโครงการ	หน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
4. เกาะมัตตรา																	
- จัดบริการที่พักให้มีจำนวนเหมาะสมในการ รับนักท่องเที่ยวพร้อมทั้งจัดให้มีน้ำจืดอย่าง เพียงพอ	จังหวัดและองค์กร เอกชน																
- พัฒนาศาสนาสถาปัตยกรรมของชายหาดและอนุรักษ์ สภาพธรรมชาติไว้ให้มากที่สุด	จังหวัดและองค์กร เอกชน																
5. กิจกรรมดำน้ำชมปะการังบริเวณเกาะง่ามใหญ่ เกาะไข่ เกาะทะลุ เป็นต้น																	
- โฆษณาประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ให้นักท่องเที่ยว ได้รู้จัก	ททท. จังหวัดและองค์กร เอกชน																
- จัดเทศกาล และการแข่งขันตกปลา โดยมี บริการเรือเช่า และอุปกรณ์การดำน้ำ ตกปลาที่ได้มาตรฐานแก่นักท่องเที่ยว	ททท.จังหวัดและองค์กร เอกชน																

ตารางที่ 8.1 (ต่อ) แผนงานและโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร

แผนงานและโครงการ	หน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ	ปีดำเนินการ															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
- วางมาตรการในการอนุรักษ์สภาพและ แนวปะการังมิให้ถูกทำลายลงไปกว่าเดิม	กรมประมง	=====															
6. ทาดภราดรภาพ																	
- ปรับปรุงการใช้ที่ดินบริเวณชายหาด ส่งเสริมให้มีทัศนียภาพสำหรับการเดิน เล่นชายหาดและการนั่งชมวิว	ททท. และองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด		=====														
- จัดบริการร้านอาหารให้มีรูปแบบกลมกลืน กับธรรมชาติ	ททท. และองค์กรเอกชน			=====													
- จัดบริเวณจอดรถให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว	องค์การบริหารส่วนจังหวัด				=====												
7. ปากน้ำชุมพร																	
- พัฒนาท่าเทียบเรือที่ได้มาตรฐาน	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	=====															
- บริการเรือเช่าที่ได้มาตรฐานความ ปลอดภัยย่นำเที่ยวเกาะต่าง ๆ อาทิ เกาะ ง่ามใหญ่ เกาะง่ามน้อย เกาะทะเล เกาะ เสม็ด เป็นต้น	จังหวัดและองค์กรเอกชน			=====													

ตารางที่ 8.1 (ต่อ) แผนงานและโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร

แผนงานและโครงการ	หน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ	ปีดำเนินการ															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
- อนุรักษ์สภาพความเป็นอยู่ และความสะอาด ของหมู่บ้านชุมชนประมง	องค์การบริหารส่วนจังหวัด				=====												
- จัดให้มีร้านขายของที่ระลึก	จังหวัด			=====													
8. เกาะเสม็ด																	
- ทามาตรการความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นเกาะที่มีงูพิษชุม	องค์การบริหารส่วนจังหวัด					=====											
9. เกาะทองหลาง																	
- จัดบริการน้ำจืดให้นักท่องเที่ยว	องค์การบริหารส่วนจังหวัด							=====									
- บริการแคมป์พักแรมให้นักท่องเที่ยว	จังหวัดและองค์กร เอกชน								=====								
10. เกาะริงกาจิว																	
- จัดให้มีเจ้าหน้าที่พาชมเกาะ เนื่องจากเป็น เกาะที่มีสัมปทานริงนกนางแอ่น	จังหวัดและองค์กร เอกชน			=====													

ตารางที่ 8.1 (ต่อ) แผนงานและโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร

แผนงานและโครงการ	หน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
11. เกาะง่ามใหญ่																	
- ประชาสัมพันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มี ปะการังสวยงาม	ททท. จังหวัด และองค์กรเอกชน	=====															
- จัดบริการเรือนำเที่ยว	จังหวัดและองค์กรเอกชน		=====														
12. เกาะจรเข้ม																	
- จัดบริการเรือนำเที่ยว	จังหวัดและองค์กรเอกชน			=====													
- วางมาตรการอนุรักษ์แนวปะการัง	กรมประมง				=====												
<u>แหล่งท่องเที่ยวกลุ่ม C</u>																	
1. หาดอรุณทัย																	
- จัดจำหน่ายอาหารที่เป็นระเบียบและ จำหน่ายของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว	จังหวัด			=====													
- จัดการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายหาดให้สะอาด และเหมาะสมต่อการท่องเที่ยว	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	=====															

ตารางที่ 8.1 (ต่อ) แผนงานและโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร

แผนงานและโครงการ	หน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
- บริการเรือเช่าพาชมเกาะต่าง ๆ เช่น เกาะพิทักษ์ เกาะมะพร้าว	จังหวัดและองค์กรเอกชน			=====	=====											
2. วัดถ้ำขวัญเมือง																
- ชุมขายอาหารเครื่องดื่ม และขายของที่ระลึก แก่นักท่องเที่ยว	จังหวัด	=====	=====													
3. หมู่บ้านประมงอ่าวมะม่วง																
- พัฒนาป้ายบอกทางเข้าที่ชัดเจน	องค์การบริหารส่วนจังหวัด					=====	=====									
- ปรับปรุงถนนทางเข้า	องค์การบริหารส่วนจังหวัด							=====	=====							
- ปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนให้ สะอาด พร้อมทั้งพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น	องค์การบริหารส่วนจังหวัด									=====	=====	=====				
- ให้มีร้านขายของที่ระลึก และสินค้าจากการ ประมงแก่นักท่องเที่ยว	จังหวัด															=====

ตารางที่ 8.1 (ต่อ) แผนงานและโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร

แผนงานและโครงการ	หน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ	ปีดำเนินการ															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
4. ถ้าธารลอดใหญ่, ถ้าธารลอดน้อย	องค์การบริหารส่วนจังหวัด																
- ปรับปรุงถนนทางเข้า พร้อมป้ายชี้บอกทางที่ชัดเจน	องค์การบริหารส่วนจังหวัด																
- ให้มีบริการน้ำดื่ม และห้องสุขาแก่นักท่องเที่ยว	จังหวัด																
- จัดเจ้าหน้าที่นำชมภายในถ้ำ	จังหวัดและองค์กรเอกชน																
5. เกาะมะพร้าว	จังหวัดและองค์กรเอกชน																
- จัดบริการเรือโดยสารนำชม เกาะสัมปทาน	จังหวัดและองค์กรเอกชน																
รังนกนางแอ่น และกิจกรรมดำน้ำชมปะการัง	จังหวัดและองค์กรเอกชน																
6. เกาะพิทักษ์	องค์กรเอกชน																
- บริการอุปกรณ์การตกปลาแก่นักท่องเที่ยว	จังหวัดและองค์กรเอกชน																
- จัดบริการเดินที่พักร่มหรือบังกาโลว์แก่นักท่องเที่ยว	จังหวัดและองค์กรเอกชน																

ตารางที่ 8.1 (ต่อ) แผนงานและโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร

แผนและโครงการ	หน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ	ปีดำเนินการ														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
แหล่งท่องเที่ยวกลุ่ม A																
1. ถ้ำรับร่อ																
- ปรับปรุงถนนทางเข้า	องค์การบริหารส่วนจังหวัด			=====	=====											
- การจัดภูมิสถาปัตยกรรม, ห้องสุขาที่เหมาะสม ในการรองรับนักท่องเที่ยวพร้อมป้ายชี้ทาง	ททท. และจังหวัด	=====	=====													
- จัดให้มีร้านขายของที่ระลึก	จังหวัด			=====	=====	=====	=====									
- ประชาสัมพันธ์ โฆษณางานประจำปีของจังหวัด และการจัดแสดง แสง สี เสียง	ททท. จังหวัดและองค์กรเอกชน	=====	=====													
2. วนอุทยานน้ำตกกะเปาะ																
- ร้านขายของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว	จังหวัด			=====	=====											
- ปรับปรุงบ้านพักสำหรับนักท่องเที่ยว และบริการ เต้นท์พักแรม	กรมป่าไม้และองค์กร เอกชน		=====	=====												
- เน้นความสะอาดและความเป็นระเบียบ ร้านอาหาร	กรมป่าไม้	=====	=====													

ตารางที่ 8.1 (ต่อ) แผนงานและโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร

แผนและโครงการ	หน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ	ปีการดำเนินการ															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
3. กิจกรรมด้านน้ำชมปะการัง บริเวณเกาะไข่น้ำ																	
- อนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นแหล่งด้านน้ำชมปะการังของจังหวัด	กรมประมงและจังหวัด			=====	=====	=====											
- บริการเรือนำเที่ยว พร้อมอุปกรณ์การดำน้ำที่ได้มาตรฐาน	จังหวัดและองค์กรเอกชน	=====	=====	=====	=====												
4. ทาดบางมูล																	
- ปรับปรุงถนนทางเข้า	องค์การบริหารส่วนจังหวัด					=====	=====	=====	=====	=====							
- ปรับปรุงสถานที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว	จังหวัดและองค์กรเอกชน									=====	=====	=====	=====				
- บริการเรือนำเที่ยวชมเกาะไข่น้ำ	จังหวัดและองค์กรเอกชน			=====	=====	=====											
5. แหลมแท่น																	
- ปรับปรุงให้มีป้ายชี้บอกทาง และจัดภูมิสถาปัตยกรรมให้เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว	ททท. และองค์การบริหารส่วนจังหวัด												=====	=====	=====	=====	=====

ตารางที่ 8.1 (ต่อ) แผนงานและโครงการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร

แผนและโครงการ	หน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3. วัดถ้ำเขาเงิน																
- พัฒนาความสะอาดบริเวณโดยรอบ ให้เหมาะสมเพื่อการท่องเที่ยว	องค์การบริหารส่วนจังหวัด															
- จัดบริการห้องสุขาสำหรับนักท่องเที่ยว	องค์การบริหารส่วนจังหวัด															

ข้อเสนอแนะ เส้นทางการท่องเที่ยว

การเสนอแนะเส้นทางท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพร เพื่อที่จะให้เกิดความน่าสนใจ และสามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ภายในระยะเวลาที่ต้องการ และได้พ่วงแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพรร่วมอยู่ในการแวะพักก่อน-หลังการเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต ไปด้วย เพื่อเป็นการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักจังหวัดชุมพรยิ่งขึ้น

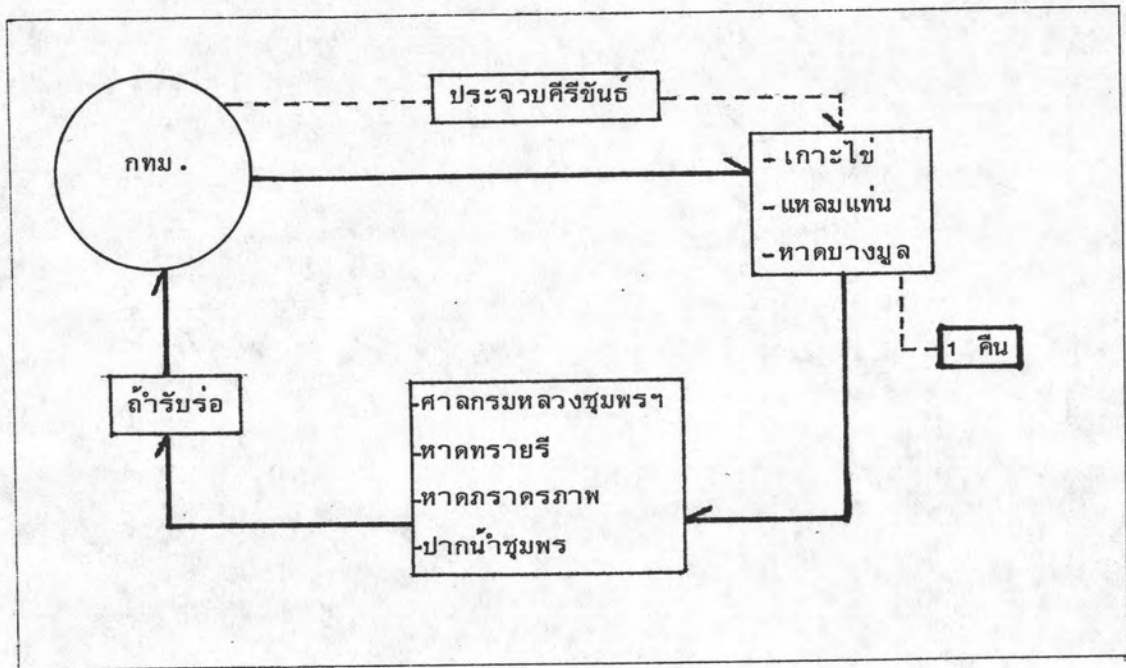
ในการจัดเส้นทางท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพร จะแบ่งตามระยะเวลาของการท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. เส้นทางท่องเที่ยวแบบพักผ่อนสุดสัปดาห์ (2 วัน 1 คืน) เหมาะสำหรับครอบครัว หรือกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีเวลาว่างในช่วงเสาร์-อาทิตย์ และต้องการไปดำน้ำชมปะการัง ชื่นชมธรรมชาติใต้ทะเลชุมพร

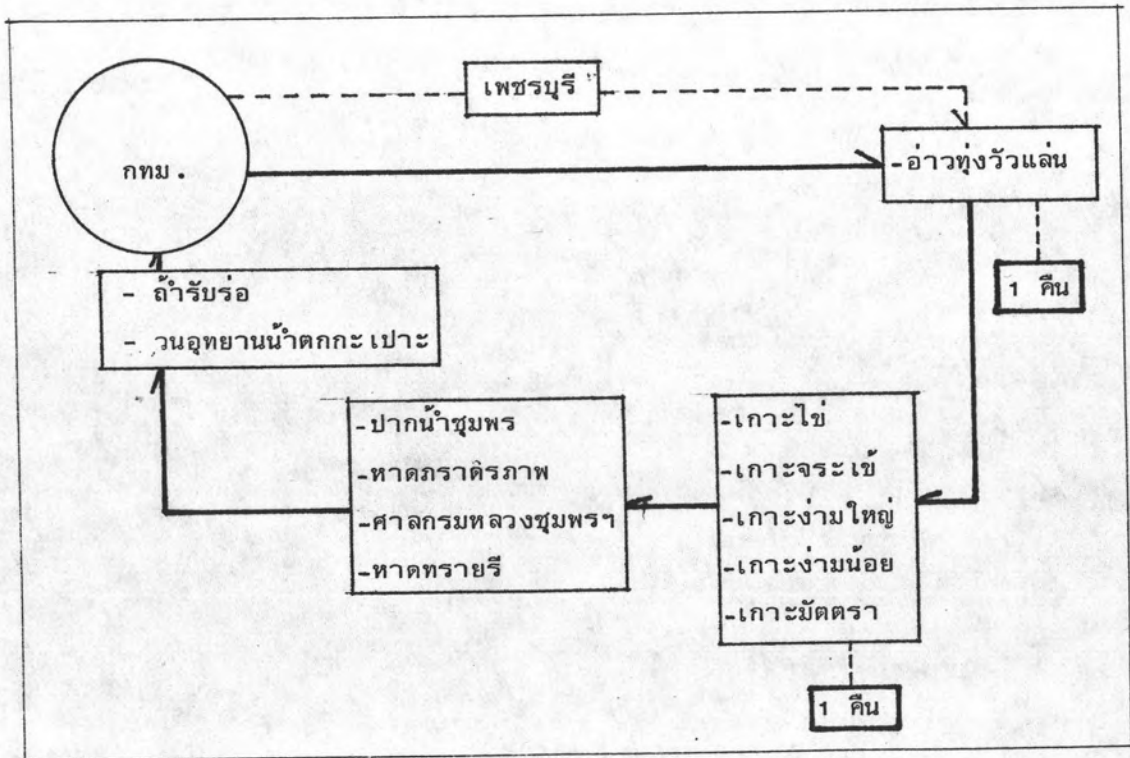
การเดินทางเริ่มออกจากกรุงเทพฯ ตั้งแต่ 06.00 น. แวะพักรับประทานอาหารเที่ยงที่ตัวเมืองประจวบคีรีขันธ์ พร้อมทั้งซื้อเสบียงอาหาร ขนม ผลไม้ต่าง ๆ หลังจากนั้นมุ่งหน้าสู่อำเภอบางสะพาน จังหวัดชุมพร แหล่งท่องเที่ยวจุดแรก คือ อ่าวบางมูล ชนสัมภาระต่าง ๆ ไว้ ณ ที่พัก (บังกาโลว์) แล้วลงเรือ (พร้อมอุปกรณ์การดำน้ำ) ไปยังเกาะไข่มุก แหล่งที่ได้ชื่อว่ามีปะการังสวยที่สุด ช่วงเย็น ๆ ขึ้นเรือแล้วจึงนั่งรถไปดูพระอาทิตย์ตกดินที่แหลมแท่น รับประทานอาหารและค้าง 1 คืน ที่บังกาโลว์ ณ หาดบางมูล วันที่ 2 รับประทานอาหารเช้าและเก็บสัมภาระเดินทางไปชมปากน้ำชุมพร หาดทรายดำ ศึกษาระบาดูทิวทัศน์ชมทิวทัศน์ชุมพรฯ รับประทานอาหารเที่ยงที่หาดทรายรี หลังจากนั้นแวะชมถ้ำรับร่อ แล้วมุ่งหน้ากลับกรุงเทพฯ (แผนภูมิที่ 8.1)

2. เส้นทางท่องเที่ยวแบบพักผ่อนช่วงวันหยุดพิเศษ (3 วัน 2 คืน) เหมาะสำหรับครอบครัว หรือกลุ่มเดินทางที่หยุดงานในช่วงวันหยุดพิเศษ ซึ่งตรงกับวันศุกร์หรือวันจันทร์ โดยพ่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์เข้าไปด้วย และมีความต้องการท่องเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวได้หลาย ๆ ประเภทในช่วงเวลาดังกล่าว

การเดินทางออกจากกรุงเทพฯ ประมาณ 07.00 น. แวะพักรับประทานอาหารเที่ยง และซื้อขนม, ผลไม้, เสบียงต่าง ๆ ที่ตัวเมืองเพชรบุรี มุ่งหน้าสู่อ่าวทุ่งวัวแล่น เล่นน้ำทะเล และพักค้างคืนที่บังกาโลว์ ณ อ่าวทุ่งวัวแล่น 1 คืน รุ่งเช้า เตรียมอุปกรณ์ดำน้ำ และ

แผนภูมิที่ 8.1 การเดินทางช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (2 วัน 1 คืน)

แผนภูมิที่ 8.2 การเดินทางช่วงวันหยุดพิเศษ (3 วัน 2 คืน)

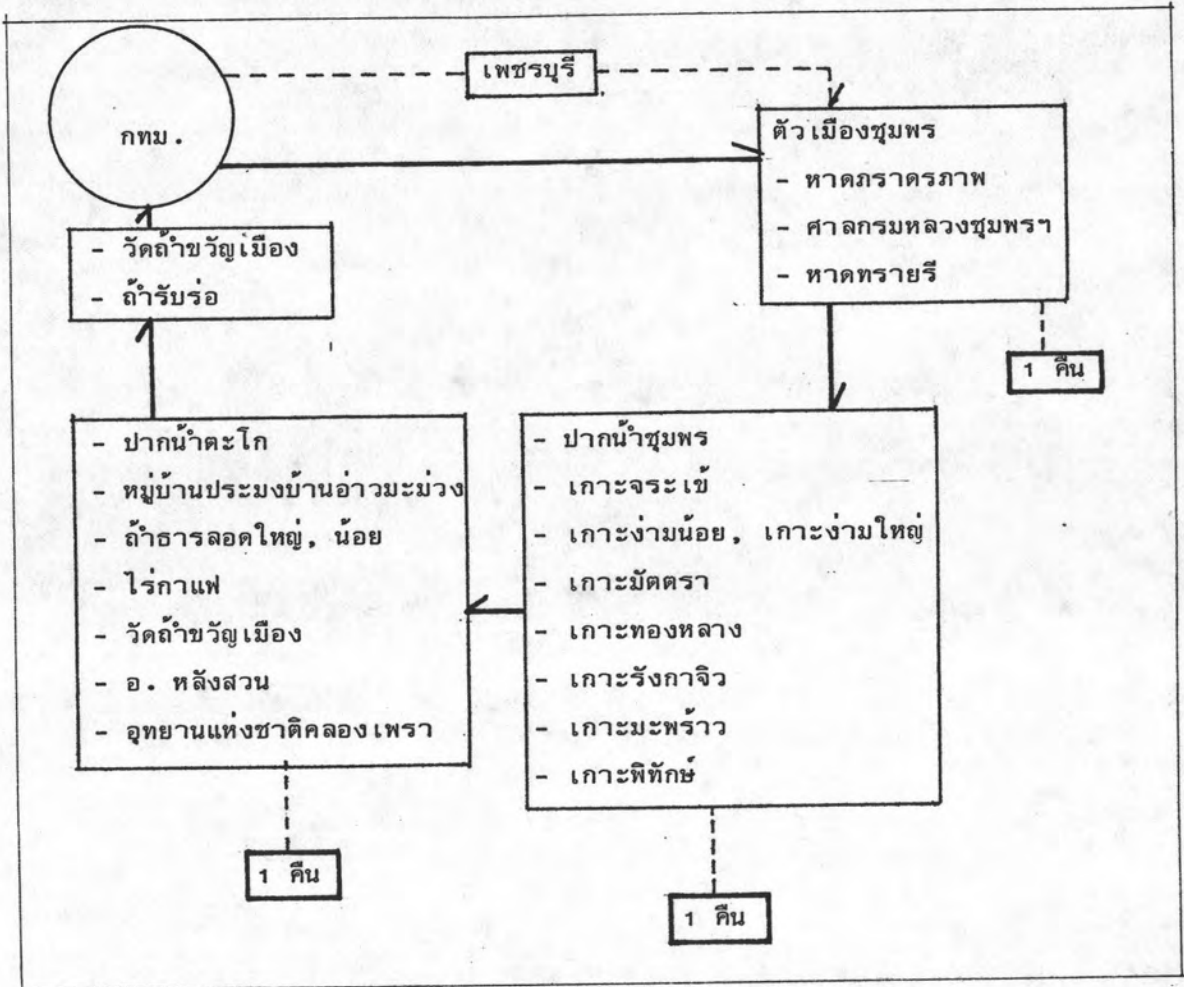
คกปลา นึ่งเรือชมเกาะต่าง ๆ อาทิ เกาะจรเข้ เกาะไข่ เกาะง่ามใหญ่ เกาะง่ามน้อย และ
 กางเต็นท์พักแรมบนเกาะมัตตรา 1 คืน เข้าวันที่ 3 นึ่งเรือมาขึ้นที่ปากน้ำชุมพร โดยสารรถยนต์
 ไปสักการะศาลกรมหลวงชุมพรฯ และรับประทานอาหารเที่ยง ณ หาดทรายรี หลังจากนั้นแวะ
 เที่ยวถ้ำรับร้อ และวนอุทยานน้ำตกกะเปาะ แล้วมุ่งหน้ากลับกรุงเทพฯ (แผนภูมิที่ 8.2)

3. เส้นทางท่องเที่ยวแบบพักผ่อนช่วงวันหยุดพักผ่อนประจำปี (4 วัน 3 คืน)
 เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลาและมีจุดประสงค์ที่จะพักผ่อนท่องเที่ยวที่ต้องใช้เวลาเป็น
 พิเศษ คือ ในช่วงวันหยุดพักผ่อนประจำปี สามารถเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวได้เกือบทั่วทั้งจังหวัด
 และชมเทศกาลงานประเพณีต่าง ๆ ของจังหวัด (ในกรณีหยุดพักผ่อนตรงกับเทศกาลประเพณีนั้น ๆ)

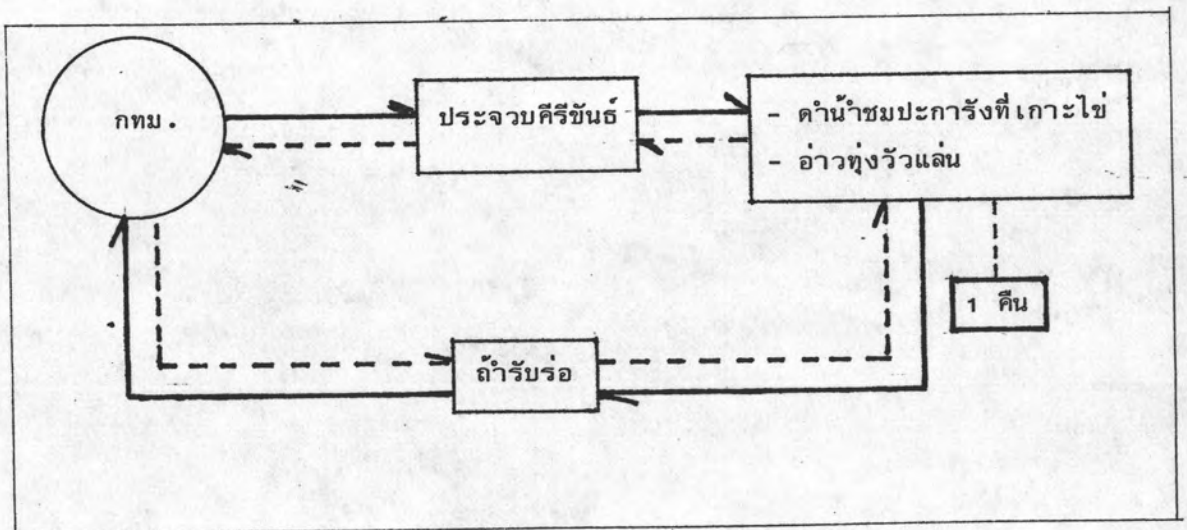
การเดินทางออกจากกรุงเทพฯ ประมาณ 07.00 น. แวะซื้อผลไม้ ขนม และ
 รับประทานอาหารเที่ยงที่ตัวเมืองเพชรบุรี มุ่งตรงสู่ตัวเมืองชุมพร เข้าพัก ณ โรงแรมและที่พัก
 ในตัวเมือง หรือบริเวณหาดกราดราตรภาพ หลังจากนั้นไปเที่ยวชมและสักการะศาลกรมหลวงชุมพรฯ
 รับประทานอาหารเย็นที่หาดทรายรี เข้าที่พักค้าง 1 คืน รุ่งขึ้นวันที่ 2 ลงเรือที่ปากน้ำชุมพรพร้อม
 อุปกรณ์ดำน้ำ คกปลา ไปยังเกาะต่าง ๆ อาทิ เกาะจรเข้ เกาะง่ามใหญ่ เกาะง่ามน้อย
 เกาะมัตตรา เกาะทองกลาง เกาะรังกาจิว เกาะมะพร้าว และกางเต็นท์พักแรม 1 คืน บนเกาะ
 พัทธเกศ รุ่งเช้าวันที่ 3 นึ่งเรือมาขึ้นที่ปากน้ำตะโก เที่ยวชมหมู่บ้านประมง อ่าวมะม่วง ถ้ำธารลอด
 ใหญ่, น้อย แวะชมไร่กาแฟ วัดถ้ำขวัญเมือง และซื้อผลไม้ต่าง ๆ และของฝาก เช่น ทุเรียนกวน
 มังคุดกวนที่ อ. หลังสวน มุ่งหน้าสู่อุทยานแห่งชาติคลองเเพรา ค้างอีก 1 คืน รุ่งเช้าวันที่ 4
 เที่ยวชมภายในอุทยานฯ เตรียมตัวเดินทางกลับ โดยแวะชมวัดถ้ำขวัญเมือง และวัดถ้ำรับร้อ
 จึงมุ่งหน้ากลับกรุงเทพฯ (แผนภูมิที่ 8.3)

4. การเดินทางช่วงวันหยุดพิเศษ (ก่อน-หลัง ไปเที่ยวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์)
 เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว มีจุดประสงค์เพื่อขยายเส้นทางท่องเที่ยว
 จากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยพ่วงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรเข้าไปด้วย เป็นการแนะนำ
 จังหวัดชุมพรให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักมากยิ่งขึ้น

ก่อน-หลังจากท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จะมาแวะคกปลาและดำน้ำ
 ชมปะการังบริเวณรอบเกาะไข่ ซึ่งเป็นแหล่งที่มีปะการังที่สวยงามแห่งหนึ่ง หลังจากนั้นจะพัก
 ค้างคืนที่บังกาโลว์บริเวณอ่าวทุ่งวัวแล่น 1 คืน และรุ่งเช้าแวะเที่ยวถ้ำรับร้อ แล้วจึงเดินทาง
 กลับกรุงเทพฯ (แผนภูมิที่ 8.4)

แผนภูมิที่ 8.3 การเดินทางในช่วงวันหยุดพักผ่อนประจำปี (4 วัน 3 คืน)

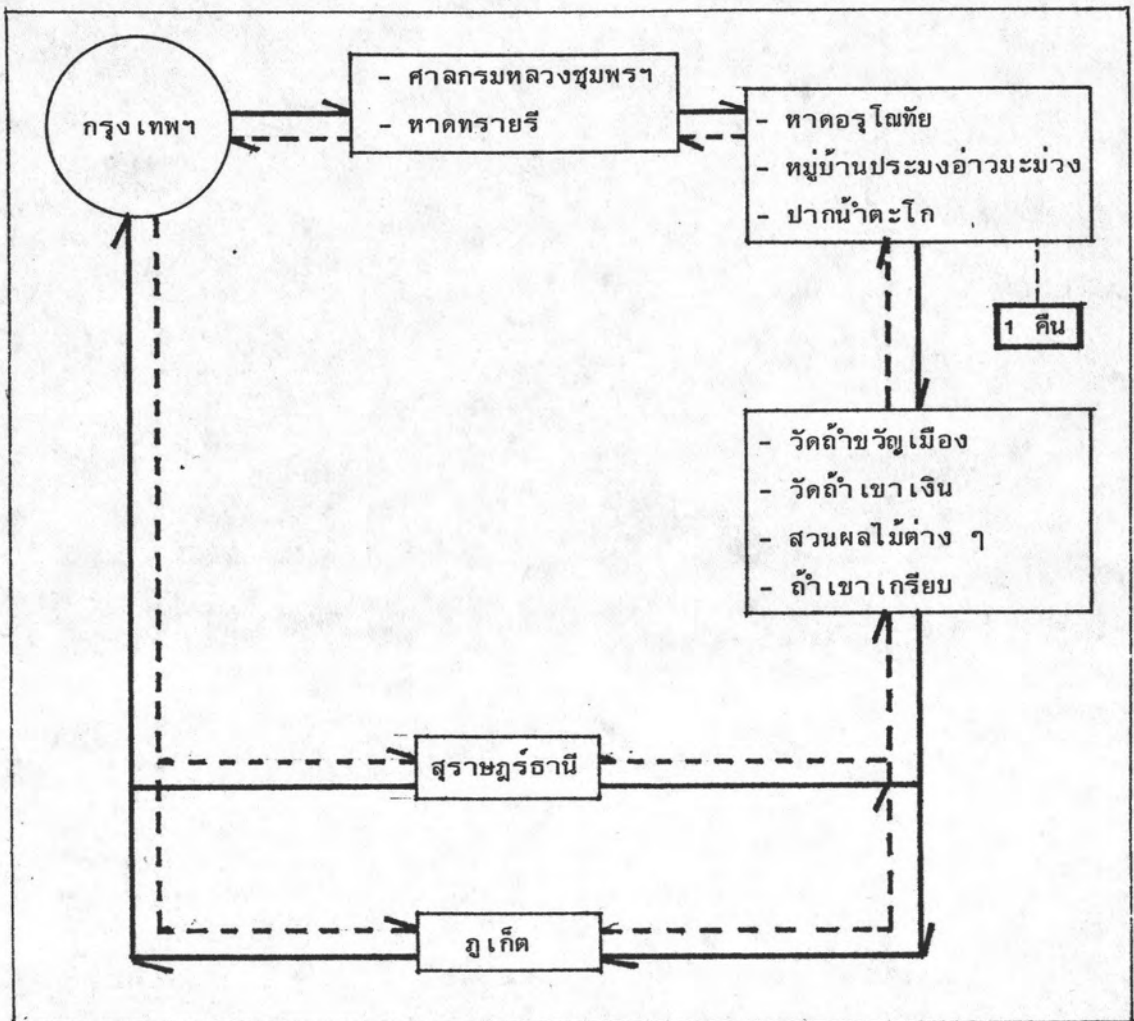
แผนภูมิที่ 8.4 การเดินทางช่วงวันหยุดพิเศษ (ก่อน-หลังไปเที่ยวจังหวัด-ประจวบคีรีขันธ์)

5. การเดินทางช่วงวันหยุดพักผ่อนประจำปี (ก่อน-หลังไปเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี/ภูเก็ต) เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว หรือขับรถไปเอง มีจุดประสงค์หลักเพื่อท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือภูเก็ต จึงเสนอแนะให้ท้วงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร เข้าไปด้วย เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักและให้ความสนใจจังหวัดชุมพรมากยิ่งขึ้น

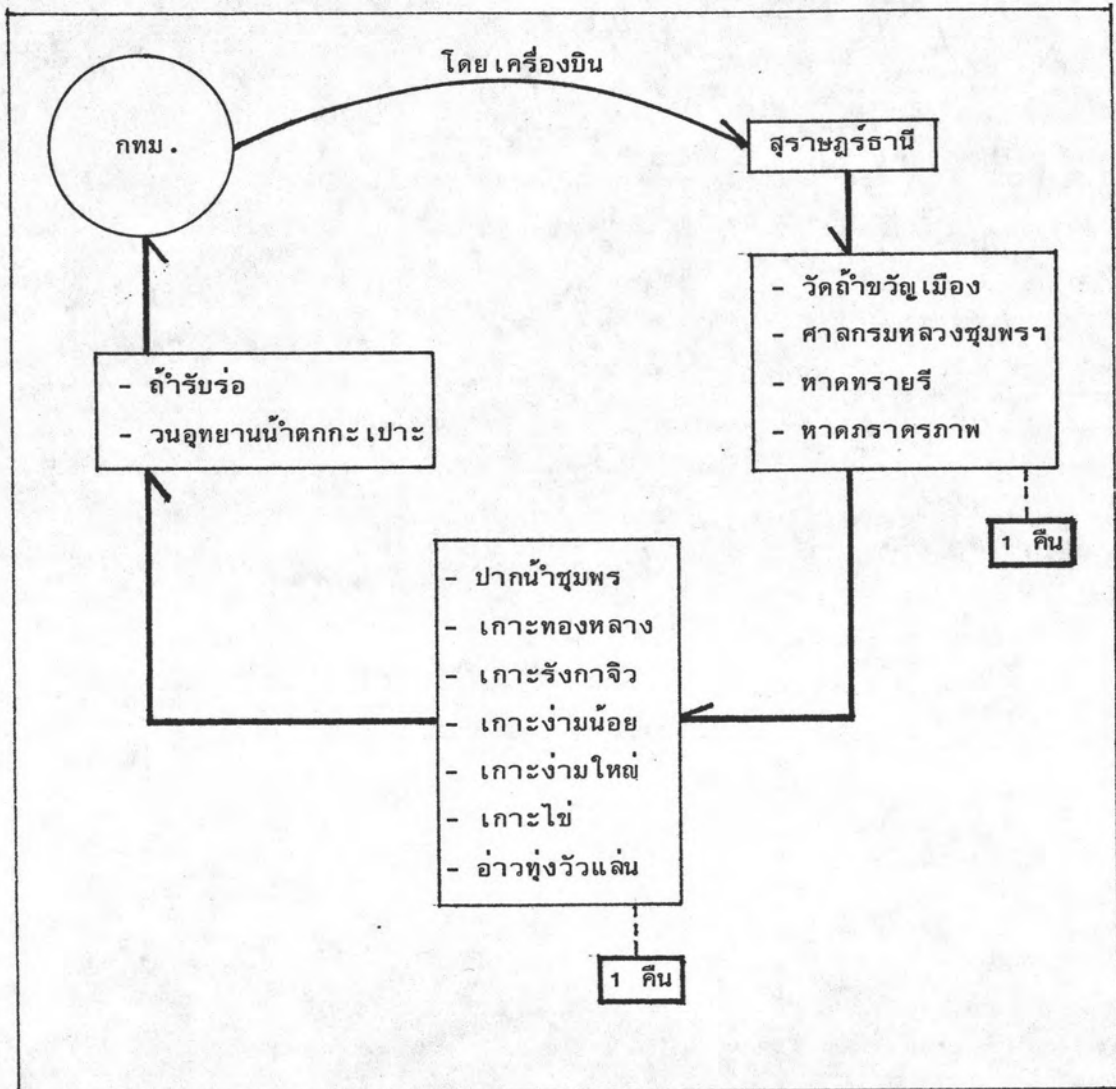
ก่อน-หลังเดินทางไปเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือภูเก็ต แวะสักการะศาลกรมหลวงชุมพรฯ ณ บริเวณหาดทรายรี และแวะชมหาดอรุโณทัย หมู่บ้านประมง อ่าวมะม่วง นอนค้างคืนที่บังกาโลว์ บริเวณปากน้ำตะโก 1 คืน รุ่งเช้าแวะเที่ยววัดถ้ำขี้เหล็ก เมือง วัดถ้ำเขาเกรียบ และชมสวนผลไม้ เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด พร้อมเก็บผลไม้ติดมือ มุ่งตรงไปยังจังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือภูเก็ต (แผนภูมิที่ 8.5)

6. การเดินทางช่วงวันหยุด (โดยเครื่องบิน) เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่นิยมการเดินทางโดยเครื่องบิน เพื่อประหยัดเวลาในการเดินทาง เนื่องจากจังหวัดชุมพรยังไม่มีสนามบินเพื่อการท่องเที่ยวหรือการพาณิชย์ นักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะมาจังหวัดชุมพร จึงต้องเดินทางโดยเครื่องบินจากกรุงเทพฯ มาลงที่สนามบินจังหวัดสุราษฎร์ธานีแล้วเดินทางโดยรถยนต์ หรือรถไฟมายังจังหวัดชุมพรอีกต่อหนึ่ง

เมื่อเดินทางถึงจังหวัดชุมพรแล้วจึงขึ้นสัมภาระเข้าพัก ณ โรงแรม หรือที่พักบริเวณหาดทรายรี หลังจากนั้นเดินทางไปสักการะศาลกรมหลวงชุมพรฯ เที่ยววัดถ้ำขี้เหล็ก เมือง และรับประทานอาหารเย็น/ลงเล่นน้ำที่หาดทรายรี กลับที่พัก รุ่งขึ้นวันที่ 2 ลงเรือที่ปากน้ำชุมพรเที่ยวเกาะต่าง ๆ และดำน้ำชมปะการังที่เกาะง่ามใหญ่ เกาะไข่มุก ขึ้นเรือที่อ่าวทุ่งวัวแล่น และพักค้างคืนที่บังกาโลว์บริเวณอ่าวทุ่งวัวแล่น 1 คืน รุ่งขึ้นวันที่ 3 รับประทานอาหารเช้าแล้วเตรียมเดินทางไปเที่ยวถ้ำรับร้อ และวนอุทยานน้ำตกกะเปาะ หลังจากนั้นมุ่งหน้ากลับกรุงเทพฯ (แผนภูมิที่ 8.6)

แผนภูมิที่ 8.5 การเดินทางในช่วงวันหยุดพักผ่อนประจำปี
(ก่อน-หลังไปเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี/อุทไถ่)

แผนภูมิที่ 8.6 การเดินทางช่วงวันหยุด (โดยเครื่องบิน)

สรุป

จะเห็นได้ว่าจังหวัดชุมพรมีแนวโน้มในการพัฒนาให้เป็นจังหวัดที่มีความเหมาะสมในการท่องเที่ยวได้ จากการได้เปรียบในด้านที่ตั้งของจังหวัดและมีทรัพยากร การท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เพียงแต่ยังขาดการพัฒนาในด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ในการรับนักท่องเที่ยว และการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว เช่น จังหวัดภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมไปท่องเที่ยวสูงมาก ในขณะที่จังหวัดชุมพร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวไทย ดังนั้น การวางแผนทางพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร จึงสมควรเร่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงที่สุดก่อน พร้อมทั้งโฆษณาเชิญชวนนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ไปเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ของจังหวัด ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศสนใจจังหวัดชุมพรในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น อ่าวทุ่งวัวแล่น ถ้ำรับร้อ หาดทรายรี อุทยานแห่งชาติคลองเพรา เป็นต้น สนใจงานเทศกาลประเพณีที่สำคัญ เช่น งานเทศกาลเกียรติกกรมหลวงชุมพรฯ งานผลไม้หลังสวน และกิจกรรมด้านน้ำขึ้นปะการัง และการตกปลาบริเวณเกาะไข่ เกาะง่ามใหญ่ เป็นต้น โดยขอความร่วมมือบริษัทนำเที่ยวที่มาจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้แวะมาเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรด้วย เสนอแนะให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี และภูเก็ต แวะเที่ยวจังหวัดชุมพรก่อน หรือหลังที่จะไปเที่ยวจังหวัดนั้น ๆ ในขณะเดียวกันทางจังหวัดควรเร่งพัฒนาส่งเสริมให้มีการจัดทำงานฝีมือด้านศิลปหัตถกรรมจากผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เช่น มะพร้าว หรือการทำอาหารแห้งจากการประมงและผลไม้ เพื่อจำหน่ายเป็นสินค้าที่ระลึกและของฝากสำหรับนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งให้จังหวัดเร่งปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการภายในจังหวัดและในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมในการรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งร่วมมือกับองค์กรเอกชนปรับปรุงคุณภาพสถานที่พักประเภทต่าง ๆ และบริการอื่น ๆ ด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวจากแหล่งต่าง ๆ สนใจจังหวัดชุมพรเพิ่มขึ้น และไปเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั่วทั้งจังหวัด ซึ่งจะเป็นการเพิ่มวันพำนักเฉลี่ยและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน